

[Johs. Christiansen.]

der siden, at der fra vor Side her i Tinget blev rejst det Spørgsmaal, om ikke det var en Vej at prøve at skaffe saadanne Huse. Det er lang Tid at lade gaa hen, inden man har ført de Overvejelser, som knytter sig hertil, til Ende. Det er lang Tid, der er gaaet hen, inden man fra Magistratens Side er i Stand til, som Overborgmesteren gjorde det i Aftes, at forelægge en Plan om at skaffe Boliger ad anden Vej end ved det normale Byggeri. Ja, nu foreligger en saadan Plan. Den gaar ud paa, at man vil søge at tilvejebringe 3 000 saadanne Huse. Der kunde dog maaske have været Mulighed for, at man paa et noget tidligere Tidspunkt kunde have færdiggjort en saadan Plan og faaet den sat i Sving og paa den Maade skaffet Boliger til mangfoldige af dem, som nu gaar under de fortvivlede Forhold og Tilstande, som vi alle kender.

Det er jo en overordentlig alvorlig Situation, vi efterhaanden er kommet ud i. Man forestiller sig nok vanskeligt, hvis man ikke selv har prøvet det, det Maal af Besvær, daglige Bekymringer, Vanskeligheder, ja, menneskelige Lidelser, som denne store Bolignød rummer, og derfor er det kun rimeligt, at alle Kræfter sættes ind paa i størst mulig Grad at mildne Følgerne af denne Boligmangel. Indstillingen af 19. November fra Byggeudvalget rummer, saa vidt jeg kan bedømme det, en Række gode, hensigtsmæssige Retningslinier for de nærmere liggende Opgaver, og jeg kan kun udtrykke Haabet om, at Ministeriet snarest muligt vil gaa i Gang med at faa disse Foranstaltninger effektueret. Det kan ikke ske for tidligt.

Jeg vil gerne gøre den Bemærkning, at jeg med Interesse hørte den højtærede Indenrigsministers Udtalelser vedrørende Finansieringen af Elementhusene. Der er jo ogsaa her et Problem, der maa løses paa bedst mulig Maade, og jeg forstod paa Ministeren, at hans Indstilling her er i Overensstemmelse, forekommer det mig, med de Krav, de rimelige Krav, som kan rejses i Forbindelse med dette Problem.

Der er talt meget om, hvorvidt den nuværende Klausuleringsprocent er høj nok, eller om den skulde væsentlig forhøjes. Det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard sagde, at han ønskede, den kunde forhøjes betydeligt, og lignende Haab og Ønsker gav det ærede Medlem Hr. Kristen Amby Udtryk for. Jeg skal ikke have noget at indvende imod, at dette Spørgsmaal bliver taget op til en nøjere Undersøgelse, og jeg skal ikke have noget som helst imod, at Procenten forhøjes, hvis der er Rimelighed for det, og hvis det

er den Vej, man skal for at faa Byggeriet stimuleret yderligere. Jeg vil blot gøre en enkelt Bemærkning i denne Forbindelse. Den indeholder en lille Advarsel imod at lægge Klausuleringsprocenten paa et saadant Stade, at man derved skaber et kunstigt Tomrum mellem de nybygningsbeskæftigede og de reparationsbeskæftigede Haandværkere, og her tænker jeg navnlig paa Forholdene ude i Landdistrikterne. Jeg vil i hvert Fald bede om, at dette i høj Grad maa indgaa i Overvejelserne, inden man ændrer væsentligt ved Klausuleringsbestemmelserne.

Sluttelig har jeg kun en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard vedrørende Forholdet mellem det offentlige og det offentligt støttede Boligbyggeri og det private. Her vil jeg gerne sige, hvad naturligvis ikke er nogen Hemmelighed for det ærede Medlem, at paa dette Omraade bliver der næppe Enighed mellem det socialdemokratiske Parti og det Parti, jeg tilhører. Vi er af den bestemte og urokkelige Opfattelse, at den private Foretagsomhed paa dette som paa andre Omraader maa have sin Chance, at der ikke maa lægges saadanne kunstige Hindringer i Vejen, at man ikke kan udfolde de Kræfter, som det private Initiativ bygger paa, de Kræfter, der er og i hvert Fald hidtil har været de stærkest værdiskabende og de stærkest initiativtagende inden for et Samfunds Opbygning.

Det er disse faa principielle Bemærkninger, jeg har ønsket at gøre. Jeg synes, at det Forhold, der paa dette Omraade er tilvejebragt ved de gennemførte Byggestøtte-love, er af en saadan Karakter, at i hvert Fald det offentlige Byggeri og Boligselskabsbyggeriet ikke har Grund til at besvære sig.

Aidt: Jeg vil gerne takke den højtærede Indenrigsminister for den Redegørelse, vi fik. Der var en god Del Optimisme i den, men der var ogsaa dyb Pessimisme med Hensyn til den Situation, vi kan komme til at staa over for. Jeg er ikke mindst glad for Ministerens Sammendrag, af hvilket det fremgik, at han vilde gøre mest muligt for at faa flest mulig Varer frem til Byggeriet og faa den bedst mulige Udnyttelse af de forhaandenværende Materialer. Det er netop det, vi trænger til.

Det er af Hensyn til de mange Mennesker, det ellers vilde gaa ud over, de boligløse, ikke mindst de Børn og den Ungdom, der lider under Boligmangel, uomgængelig nødvendigt snarest at faa et meget omfattende Boligbyggeri i Gang. Alle Samfundets Kræfter bør sættes ind herpaa. Foruden dem, der er husvilde i egentligste For-